RÅDETS HENSTILLING

af 10. juli 2012

om Belgiens nationale reformprogram for 2012 og med Rådets udtalelse om Belgiens stabilitetsprogram for 2012-2015

(2012/C 219/02)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker [1], særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer [2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som har hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for vækst og beskæftigelse, Europa 2020, baseret på en øget samordning af de økonomiske politikker, som fokuserer på de nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge Europas potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.

(2) Rådet vedtog den 13. juli 2010 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014) og den 21. oktober 2010 en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker [3], som tilsammen udgør de »integrerede retningslinjer«. Medlemsstaterne blev opfordret til at tage de integrerede retningslinjer i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.

(3) Den 12. juli 2011 vedtog Rådet en henstilling [4] om Belgiens nationale reformprogram for 2011 og afgav en udtalelse om Belgiens opdaterede stabilitetsprogram for 2011-2014.

(4) Den 23. november 2011 vedtog Kommissionen den anden årlige vækstundersøgelse, som markerede starten på det andet europæiske semester med forudgående og integreret politisk samordning, som er forankret i Europa 2020-strategien. Den 14. februar 2012 vedtog Kommissionen på basis af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen, hvori Belgien blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der ville blive gennemført en dybdegående undersøgelse.

(5) Rådet vedtog den 1. december 2011 konklusioner, der opfordrede Udvalget for Social Beskyttelse til i samarbejde med Beskæftigelsesudvalget og andre udvalg at forelægge sine synspunkter vedrørende foranstaltninger, der er anbefalet inden for Europa 2020-politikcyklussen. Disse synspunkter udgør en del af Beskæftigelsesudvalgets udtalelse.

(6) Europa-Parlamentet har været behørigt inddraget i Det Europæiske Semester i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1466/97 og vedtog den 15. februar 2012 en beslutning om beskæftigelse og sociale aspekter i den årlige vækstundersøgelse for 2012 og en beslutning om bidraget til den årlige vækstundersøgelse 2012.

(7) Den 2. marts 2012 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne med henblik på sikring af finansiel stabilitet, finanspolitisk konsolidering og tiltag til fremme af vækst. Det understregede behovet for at fortsætte en differentieret og vækstfremmende finanspolitisk konsolidering, genetablere normale lånemuligheder i økonomien, fremme vækst og konkurrenceevne, håndtere arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen og modernisere den offentlige forvaltning.

[1] EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.
[3] Opretholdt for 2012 ved Rådets afgørelse 2012/238/EU af 26. april 2012 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (EUT L 119 af 4.5.2012, s. 47).
[4] EUT C 209 af 15.7.2011, s. 1.

(8) Den 2. marts 2012 opfordrede Det Europæiske Råd tillige de medlemsstater, der deltager i europluspagten, til at fremlægge deres tilsagn i så god tid, at de kan indgå i deres stabilitets- eller konvergensprogrammer og deres nationale reformprogrammer.

(9) Den 30. april 2012 forelagde Belgien sit stabilitetsprogram for perioden 2012-2015 og sit nationale reformprogram for 2012. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet samtidig. Kommissionen har også i en dybdegående undersøgelse i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 vurderet, om Belgien er påvirket af makroøkonomiske ubalancer. Kommissionen konkluderede i sin dybdegående undersøgelse, at Belgien befinder sig i en situation med en ekstern ubalance, som dog ikke er uforholdsmæssigt stor.

(10) Baseret på vurderingen af stabilitetsprogrammet i henhold til forordning (EF) nr. 1466/97 er Rådet af den opfattelse, at det makroøkonomiske scenarie, der danner grundlag for de budgetmæssige fremskrivninger i programmet, er realistisk for 2012 og 2013 og optimistisk for 2014 og 2015, eftersom det forudser en væsentligt større BNP-vækst end de seneste estimater over vækstpotentialet i Kommissionens tjenestegrenes prognoser fra foråret 2012. Den budgetstrategi, der er skitseret i stabilitetsprogrammet, sigter mod at få underskuddet ned under 3 % af BNP i 2012 (fra 3,7 % af BNP i 2011 til 2,8 % af BNP) og til nul i 2015. Stabilitetsprogrammet bekræfter den forrige mellemfristede budgetmålsætning, som var et strukturelt overskud på 0,5 % af BNP, hvilket i tilstrækkelig grad afspejler kravene i stabilitets- og vækstpagten. Det planlagte samlede underskud i 2012 er i overensstemmelse med den frist, Rådet har sat for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud, og den planlagte finanspolitiske indsats er i overensstemmelse med Rådets henstilling i henhold til proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud om en indsats, der giver en gennemsnitlig, årlig strukturel forbedring på mindst ¾ % af BNP. Efter indregning af diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden er den planlagte vækst i de offentlige udgifter i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagtens benchmark for udgifter i perioden 2013-2015, men ikke i 2012. Baseret på den (genberegnede) strukturelle budgetsaldo ([1]), skulle den strukturelle saldo ifølge stabilitetsprogrammet udvise en forbedring på 1,1 procentpoint af BNP i 2012, og omkring 0,8 % af BNP i perioden 2013-2015.

Der ligger imidlertid en risiko deri, at de yderligere foranstaltninger, der skal træffes fra 2013 og fremefter, endnu ikke er specificeret, og at det makroøkonomiske scenarie fra 2014 og fremefter er for optimistisk. Den offentlige gæld, som med 98,0 % af BNP i 2011 ligger væsentligt over 60 %-tærsklen, forventes efter programmet at stabilisere sig og derefter falde til 92,3 % i 2015, hvad der ville være et tilstrækkeligt fremskridt hen imod at opfylde stabilitets- og vækstpagtens benchmark for gældsreduktion.

Dertil kommer, at de implicitte forpligtelser, som skyldes de garantier, der er givet til finanssektoren, er særligt store. Den regelbaserede, flerårige ramme for de offentlige budgetter kunne navnlig på udgiftssiden have brug for håndhævelsesmekanismer og/eller tilsagn fra Belgiens regioner og fællesskaber og fra de lokale instanser for at sikre, at de opfylder de underskudsmål, de har fået tildelt.

(11) Der bør tages fat om omkostningerne som følge af aldring, og der bør opnås en strukturel nedgang i underskuddet for at reducere den store offentlige gæld. Den nye føderale regering blev i december 2011 enig om en reform af det belgiske aldersrelaterede sociale sikringssystem. Det er nu nødvendigt med en effektiv gennemførelse og overvågning af de indledte lovgivningsreformer for at hæve den faktiske pensionsalder. Det er af afgørende betydning at underbygge reformen af aldersrelateret social sikring med foranstaltninger, som kan fremme aktiv aldring og længere tid på arbejdsmarkedet, samtidig med at andre reformer, f.eks. sammenknytning af den lovbestemte pensionsalder med den forventede levetid, også vil kunne bidrage til, at dette mål nås.

(12) Det belgiske finanssystem står stadig over for betydelige udfordringer. Omstruktureringen af de belgiske banker er ikke forbi, og statsstøtten i 2008-2009, der var en reaktion på finanskrisen, er stadig ikke betalt helt tilbage. På grund af det høje niveau for garantierne er risiciene for banksektoren og den offentlige sektor desuden indbyrdes forbundne.

(13) Betalingsbalancen bliver gradvis dårligere og dårligere. Forbedringen af balancen i handelen med tjenesteydelser kan ikke opveje forringelsen af varehandelsbalancen. Den belgiske vareeksport har tabt terræn, ikke blot på grund af ekspansionen i verdenshandelen, men også i forhold til andre medlemsstater i euroområdet og euroområdet i gennemsnit, og det tyder på en ugunstig indenlandsk udvikling i enhedslønomkostningerne sammenlignet med Belgiens vigtigste handelspartnere (Nederlandene, Frankrig, Tyskland) og med euroområdet som helhed. På grund af det automatiske lønindekseringssystem vil regeringen, til trods for bestræbelserne på at begrænse reallønnen til højst 0,3 % i perioden 2011-2012, muligvis ikke have kunnet forhindre, at væksten i

([1]) Den konjunkturkorrigerede saldo eksklusive engangsforanstaltninger og midlertidige foranstaltninger som genberegnet af Kommissionens tjenestegrene på basis af oplysningerne i programmet og ved anvendelse af den i fællesskab aftalte metode.

nominallønnen er højere end i nabolandene. Selv om produktiviteten ligger på et højt niveau, er Belgiens vækst lav, og desuden er omkostningerne til mellemliggende input, især til energi, høje. Detailpriserne for gas og elektricitet er blevet fastfrosset for at begrænse inflationen, men der er ikke truffet konkrete foranstaltninger hvad angår en reform af selve lønforhandlings- og lønindekseringssystemet. Forsknings- og udviklingsintensiteten hos den private sektor er stagneret i de senere år, og manglen på kvalificerede fagfolk, især videnskabsfolk og ingeniører, kan blive en alvorlig hindring for yderligere at kunne forbedre innovationsresultaterne for den belgiske økonomi.

(14) Der er truffet visse strukturelle foranstaltninger for at øge beskæftigelsen blandt yngre og ældre arbejdstagere og få flere ledige ind i arbejdsstyrken. Belgien har sat en omfattende reform af arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet i gang. Men strukturproblemerne på arbejdsmarkedet varer ved, og der kan gøres mere for at løse dem. Det har afgørende betydning at få flere til at deltage i livslang læring og at fortsætte reformerne inden for erhvervsuddannelserne, hvis den aktive arbejdsmarkedspolitik skal blive mere effektiv, især for ældre arbejdstagere og ugunstigt stillede grupper, f.eks. personer med indvandrerbaggrund. Der er ikke gjort væsentlige fremskridt hvad angår en reduktion af skattebyrden på arbejdskraft. Der blev i juni 2011 indført en ny skattelempelse for de laveste lønninger, men det har ikke været tilstrækkeligt til at afhjælpe den betydelige arbejdsløshedsfælde, der findes nederst på lønskalaen. Man har ikke flyttet en del af den finanspolitiske byrde over fra arbejdskraft til forbrug og/eller miljøafgifter.

(15) Priserne på mange varer og tjenesteydelser er generelt højere end i andre medlemsstater, hvilket afspejler et svagt konkurrencepres — specielt i detailsektoren og i netværksindustrierne — og svage tilsynsrammer. I detailsektoren er hindringerne og de operationelle restriktioner fortsat store. Især er der konkurrencebegrænsende forskrifter, som stadig begrænser åbningstiderne, beskytter etablerede virksomheder mod ny indtræden på markedet og hæmmer spredningen af nye forretningsmodeller og teknologier. Et almindeligt konkurrenceproblem i netværkssektorerne i Belgien er de etablerede virksomheders stærke stilling og de store adgangshindringer sammenlignet med andre medlemsstater, hvilket betyder, at tidligere monopoler i disse sektorer stadig kan opkræve højere priser, end hvad der ville have været muligt på et konkurrencebaseret marked. Den belgiske konkurrencemyndighed er ved at blive omdannet, men det er stadig uklart, om den omdannede myndighed vil blive tilstrækkeligt uafhængig og få passende ressourcer.

(16) Selv om Belgien er godt på vej til at nå målet om at øge andelen af vedvarende energi i økonomien, ventes der kun utilstrækkelige fremskridt i retning af at nå målet om en reduktion af emissionen af drivhusgasser på 15 % inden for ikkekvotebelagte [1] sektorer. Belgien traf ikke tilstrækkelige foranstaltninger eller tog tilstrækkelige politiske initiativer i 2011 til at afhjælpe denne situation.

(17) Belgien har givet en række tilsagn inden for rammerne af europluspagten. Disse tilsagn og gennemførelsen af de tilsagn, der blev givet i 2011, vedrører forbedring af konkurrenceevnen, forøgelse af beskæftigelsesraten, fremme af de offentlige finansers holdbarhed og styrkelse af den finansielle stabilitet. Kommissionen har vurderet gennemførelsen af tilsagnene givet inden for rammerne af europluspagten. Der er taget hensyn til resultaterne af denne vurdering i henstillingerne nedenfor.

(18) Som led i Det Europæiske Semester har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Belgiens økonomiske politik. Den har vurderet både stabilitetsprogrammet og det nationale reformprogram og fremlagt en dybdegående undersøgelse. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Belgien, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke Unionens samlede økonomiske styring, ved at der fra EU-niveau gives input til kommende nationale beslutninger. Kommissionens henstillinger inden for rammerne af Det Europæiske Semester er afspejlet i henstilling 1-7 nedenfor.

(19) På baggrund af denne vurdering har Rådet gennemgået stabilitetsprogrammet, og Rådets udtalelse [2] afspejles især i henstilling 1 nedenfor.

(20) På baggrund af resultaterne af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet undersøgt det nationale reformprogram og stabilitetsprogrammet. Rådets henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles især i henstilling 1, 4, 5 og 6 nedenfor,

[1] I Belgien er det kun 37,9 % af emissionerne, der kommer fra sektorer, der er omfattet af EU's emissionshandelssystem (ETS). Blandt de mere betydningsfulde ikkekvotebelagte sektorer er vejtransport (21,5 %) og energiforbrug (38,9 %)de vigtigste kilder til emission af drivhusgas i landet.

[2] I henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

HENSTILLER, at Belgien i perioden 2012-2013 træffer foranstaltninger med henblik på:

1) at gennemføre budgettet for 2012 for at sikre, at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres inden udgangen af 2012. Desuden specificere de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre budgetstrategien for 2013 og senere, og derved sikre, at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres varigt, at der gøres tilfredsstillende fremskridt hen imod den mellemfristede budgetmålsætning, herunder overholdelse at benchmarket for udgifter, og at der gøres fremskridt hen imod efterlevelse af benchmarket for gældsreduktion. Tilpasse de finanspolitiske rammer for at sikre, at budgetmålene bliver bindende på føderalt og subføderalt niveau, og for at gøre det mere gennemskueligt, hvordan byrderne fordeles og de forskellige forvaltningsniveauer står til regnskab

2) fortsat at forbedre de offentlige finansers langsigtede holdbarhed ved at dæmme op for de aldersrelaterede udgifter, herunder sundhedsudgifterne. Især gennemføre reformen af ordninger for tidlig tilbagetrækning og pensionsordninger og træffe yderligere foranstaltninger til at sikre en forhøjelse af den faktiske pensionsalder, herunder ved at knytte den lovbestemte pensionsalder til den forventede levetid

3) at stimulere, at de svageste banker tilføres yderligere kapital for at styrke banksektoren, så den kan spille sin normale rolle for så vidt angår långivning i økonomien

4) at reformere lønforhandlings- og indekseringssystemet med det formål at øge jobskabelsen og konkurrenceevnen i samråd med arbejdsmarkedets parter og i overensstemmelse med national praksis. Som et første skridt sikre, at lønstigningerne i højere grad afspejler udviklingen i arbejdskraftens produktivitet og i konkurrenceevnen ved i) at sikre, at mekanismer til efterfølgende korrektion, der er fastsat i »lønnormen«, gennemføres, og fremme indgåelse af altomfattende overenskomster for at forbedre omkostningskonkurrenceevnen, og ii) at lette anvendelsen af klausuler om ikkedeltagelse i kollektive sektoroverenskomster for at bringe lønstigningerne i bedre overensstemmelse med udviklingen i arbejdskraftens produktivitet på lokalt plan

5) at flytte en væsentlig del af skatten fra skat på arbejdskraften til mindre vækstforvridende skatter, herunder f.eks. miljøskatter. Videreføre den iværksatte reform af arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet for at mindske incitamenterne til ikke at tage arbejde og styrke fokuseringen på beskæftigelsesstøtte og aktiveringspolitik over for ældre arbejdstagere og sårbare grupper, navnlig personer med indvandrerbaggrund. Udnytte den planlagte yderligere regionalisering af den arbejdsmarkedspolitiske kompetence til at fremme arbejdskraftens mobilitet mellem regionerne og til at skabe større sammenhæng mellem den politik, der føres på politikområderne uddannelse, livslang læring, erhvervsuddannelse og beskæftigelse. Udvide de eksisterende aktiveringsbestræbelser til alle aldersgrupper

6) fortsat at styrke konkurrencen i detailsektoren ved at mindske barriererne og restriktionerne for erhvervsudøvelse. Indføre foranstaltninger, som kan styrke konkurrencen inden for netværksindustrierne ved at revidere lovgivningsmæssige hindringer og styrke de institutionelle ordninger for effektiv håndhævelse af statsstøttereglerne

7) at træffe yderligere foranstaltninger til at forbedre fremskridtene hen imod målene for reduktion af drivhusgasemissionerne fra ikkekvotebelagte aktiviteter, især ved at sikre, at transporten yder et væsentligt bidrag til, at disse mål nås.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. juli 2012.

På Rådets vegne

V. SHIARLY

Formand